

DE SJOEL,

Het woord Sjoel, velen van u weten dat het nauw verband houdt met het Duitse woord Schule, hetgeen 'school' betekent. In de Joodse traditie betekent het woord Sjoel ook Leerhuis of huis van samenkomst, tussen Joden onderling en tussen de individu en hun Schepper. De Schepper van alle mensen; niemand uitgezonderd.

JOODS NIEUWJAAR

Terwijl ik dit schrijf is het nog maar enkele dagen verwijderd, van het Jaar 5776. Het Joodse jaar waarin wij leven. Volgens de Joodse Traditie is het dus 5776 Jaar geleden dat de wereld waarin wij nu leven, geschapen werd.

Ik zeg dit niet zo maar: De wereld waarin wij nu leven.

Volgens verklaringen kunnen we de eerste regel uit de Hebreeuwse bijbel, *Breshit bara Elokim Et hashamaim we et ha arets* begrijpen als volgt: Breshit = In een begin,. Hieruit kan men leren dat er een begin is, maar dat er dus meerdere beginnen waren of wellicht zullen komen. Bara Elokim = schept G'd. waaruit we zien dat de drijvende kracht, de Eeuwige is.

Et hashamaim. Et is een woordje van 2 letters dat het leidend voorwerp aanduidt, maar eigenlijk niet vertaald wordt.

Toch is dit kleine woordje erg belangrijk, om de Joodse visie op de schepping een beetje te begrijpen.

Het woord et bestaat uit de eerste en de laatste letter van het Hebreeuwse Alfabet, het Alefbeth.

Als je de verklaringen er op naslaat kun je zien, dat G'd in het begin het Alefbeth schiep.

Met dat alfabet de woorden vormde: bara= vormen en door te spreken kwam de huidige schepping tot stand. De wereld zoals wij die kennen.

Als je dus goed de toelichting leest – De mondelinge Leer - zoals die is meegegeven aan de Joden die 3327 jaar terug uit Egypte trokken, dan kun je begrijpen, dat er voor deze schepping nog een andere schepping of meerdere scheppingen hebben bestaan. Hiermee hebben we een mogelijke verklaring gevonden voor het bestaan van diverse archeologische vondsten die de ouderdom van 5776 jaar ver te boven gaan.

Terwijl u dit zo leest, zijn de Joodse feestdagen al weer achter de rug.

Hoe wordt er nu gekeken naar het belang van die feesten voor de Joden in het bijzonder en de mensheid in zijn geheel?

Rosh hashanna = letterlijk: het Hoofd van het jaar; dus eigenlijk nieuw jaar, wordt ook wel aangeduid met de term: Jom Hadian = de dag van de rechtspraak. En inderdaad, zo lezen we in onze geschriften,

wordt de wereld op die dag berecht.

U leest het goed, de wereld en niet alleen de Joodse mens. Immers het is 5776 geleden dat de wereld in zijn geheel werd geschapen.

Dan, zo leren wij, zal worden uitgemaakt wie zal leven en wie zal sterven; wie door het vuur en wie door het water zal gaan. Dit vinden wij ook terug in de liturgie van deze dagen!

G'd velt in zijn ondoorgroendelijke wijsheid en inzicht een oordeel hoe de wereld er het komende jaar uit zal zien.

Gelukkig is het niet aan ons een oordeel te vellen over het doen en laten van ons zelf en de mensen in de wereld om ons heen. Daarvoor hebben wij te weinig kennis en te weinig inzicht om te begrijpen hoe zaken in elkaar zitten.

Een Joods uitgangspunt is het dat de mens in principe goed is. Echter de verleidingen en de uitdagingen, die wij allen in ons leven tegenkomen en die ons misschien brengen tot minder aangename zaken, hebben zo verklaren onze geleerden, het doel om de mens inzicht te geven in zijn handelen en door dat inzicht te leren en zijn of haar leven op een hoger niveau te brengen.

Zonder verlokkingen is er geen leertraject.

Juist wanneer iemand iets in zichzelf heeft overwonnen, kan hij of zij trots op zichzelf zijn en weer gaan voor de volgende trede. Met trots bedoel ik niet verwaand, maar meer zichzelf gestimuleerd weten om aan de volgende positieve zaak te gaan werken.

Dat geeft vreugde in het leven van de individu. Het is ook een G'ddelijk gebod om De Schepper te dienen in vreugde.

Wanneer je positief in het leven staat, lukken zaken ook veel makkelijker.

Eigenlijk is deze periode, hoewel geestelijk behoorlijk vermoeiend, ook een groot geschenk om aan jezelf te mogen werken. Immers Hij weet alle gedachten van alle mensen, ongeacht of je Jood bent of niet.

Behalve deze spirituele gedachten is Rosh Hashanna ook omkleed met symboliek en gewoonten.

Gewoonten die afwijken, van datgene wat men in een Joodse omgeving door het jaar heen ziet.

Ik noem er enkele:

In Sjoel = synagoge, hangt er voor de kast waar de Tora zit, de Aharon Hakodesh een wit voorhangsel = Parouchet.

Ook zie je de meeste mannen een keppel dragen die geheel of gedeeltelijk wit is.

Sommigen in de Ashkenazische sjoels, dus vroeger ook bij de van Brielle, dragen op Rosh Hashanna en op Jom Kippoer = Grote verzoendag een wit gewaad over hun bovenkleding en onder hun tallith = gebedskleed.

Rood is een kleur die je in deze dagen eigenlijk niet hoort te dragen, vanwege de associatie met bloed.

Wit is de kleur van de 'reinheid' Men probeert dan ook om lichaam en geest te ontdoen van negativiteit, angst, pijn, obsessies verslavingen, haat en afgunst.

In de Joodse traditie wordt daartoe een tweedelen gemaakt hoe je dat moet doen.

Zowel horizontaal, dus tussenmensen onderling en vertikaal, tussen de individu en zijn Schepper.

Daarbij wordt onderstreept, dat je uitsluitend vergiffenis kunt krijgen wanneer je iemand onrecht hebt aangedaan, wanneer je dat oprecht geprobeerd hebt dat met die persoon goed te maken.

Weigert de 'beschadigde partij' ook na 3 serieuze pogingen, dan ben je vrij.

Voor fouten in je relatie tot G'd is inkeer, ofwel terugkeer op het juiste pad de oplossing. Dit kan vergezeld gaan met gebed en met het afdragen van giften aan de gemeenschap.

ZOETE APPELTJES MET HONING

Thuis, bij de feestmaaltijden is de tafel weer extra goed gedekt en ziet men ook veel wit.

Aan tafel wordt er traditioneel een zoete appel met honing gegeten bij aanvang van de avondmaaltijd. Symbool voor een zoet =prettig jaar is een appel omdat het hele jaar rond symboliseert.

Ook de challes, de broden hebben vaak een ronde vorm om daarmee uit te drukken dat je het gehele jaar mag doorkomen.

Ik zou nog veel kunnen schrijven, maar we kunnen er ook over praten. Bij voldoende belangstelling gaan we, evenals vorig jaar, weer een aantal avonden binnen de Sjoel organiseren, waarbij Joods leven toen en nu wordt belicht. Ik wens u een goed 5776 = 2015/ 2016 toe en een gezonde en goede winter!

Eduard Huisman